

TISÍCE RYŽOVÝCH KLASOV

Putovanie učiteľa svetom

Richard
Brodniansky

ISBN: 978-80-99949-25-7

TISÍCE RYŽOVÝCH KLAŠOV

Putovanie učiteľa svetom

Richard
Brodniansky

Richard Brodniansky

TISÍCE RYŽOVÝCH KLASOV

Putovanie učiteľa svetom

1. vydanie

Copyright © Richard Brodniansky, 2022

Vydalo vydavateľstvo inspira publishing s. r. o. v roku 2022

Grafický návrh a úprava obálky: Lukáš Maxim

Jazyková úprava a korektúra: tím inspira publishing

Grafická úprava textu: tím inspira publishing

Tlač: FINIDR s. r. o.

ISBN: 978-80-99949-25-7

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy nesmie byť reprodukováaná ani šírená v akejkoľvek forme alebo akýmikoľvek prostriedkami bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

www.inspirapublishing.eu

„Tam, kde sa pretínajú potreby sveta a tvoj talent, nachádza sa tvoje poslanie.“

(Aristoteles)

Som učiteľ – smrteľný pútnik na Zemi. Nevieť viac, iba som bol požehnaný možnosťami zažiť svet mnohých tvárí a dostal som šancu nazrieť na život z viacerých perspektív, sebapoznávajúc sa pritom na početných cestách učiteľskej púte, ktoré ma vedú k vďake a pokore. Úprimne sa snažím siať ich do duší všetkých mojich študentov, aby aj oni poznali samých seba, svoju podstatu, zmenili, ak je čosi treba, a prijali, čo sa zmeniť nedá. Potom ich srdcia budú vyžarovať krásu, krehkosť či nehu Života – a spolu v jednote môžeme tvoriť láskyplný svet vôkol nás.

Je to náročné? Možno, niekedy. Je to hodné vytrvalej snahy? Určite, a vždy.

Richard Brodniansky

VENOVANIE

Mojim **Rodičom** za ich Lásku, podporu a vytvorenie príležitostí na rast mysle, pestovanie a rozvoj dobra v Srdci i jeho šírenie k blíznym v rôznych kútoch Zeme.

Lucke, ktorá inšpirovala, motivovala a pomáhala formovať môjho ducha od začiatku tejto učiteľskej púte a ktorej úprimné priateľstvo neuveriteľne obohatilo moju existenciu Láskou k Stvoreniu.

Mojim **Učiteľom**, ktorí ma nasmerovali na cestu, po ktorej teraz s radosťou kráčam a snažím sa odovzdať ďalej to, čo mi oni svojou každodennou službou vštepili do buniek mojej duše – Lásku k poznaniu, Matematike a kráse Bytia.

A napokon **Šoférovi** autobusu z čínskych hôr, ktorý svojou empatiou a hlbokou ľudskosťou neuveriteľne obohatil príbeh jednej z kapitol tejto knihy.

POĎAKOVANIE

Maruške,

za nekonečné hodiny upravovania textu a za úžasnú motiváciu napredovať.

Monike,

za šancu šíriť myšlienky z mojej učiteľskej púte v podobe knihy, ktorej text prešiel pod jej vedením starostlivou korekciou.

Pavlovi,

za jeho blog, ktorý ma priviedol do malebného kraja hôr a ryžových polí.

Všetkým,

ktorí podnietili myšlienku učiteľského cestopisu, trpezlivo čítali prvé verzie rukopisu a poskytovali mi nenahraditeľnú spätnú väzbu a pozitívnu odozvu: Imriško, Lenka, Ivetka, Karol, Anka, Milan, Ondřík, Maťka, Vladko, Mirka a všetci moji blízki ♥.

Všetkým Vám patrí moja **VĎAKA**. Nech Vám žehná Boh.

OBSAH

GOOD-BYE, DUBAJ	15
MOZAIKA UČITELSKEJ PÚTE	19
RÍŠA STREDU, RÁD ŤA SPOZŇAVAM	21
ŠKOLA VOLÁ	25
NOVÁ KRAJINA, NOVÉ MESTO, NOVÝ DOMOV	30
MY VŠICHNI ŠKOLOU POVINNÍ	33
INÝ NEZNAMENÁ ZLÝ	37
HLADANIE ZMYSLU ŽIVOTA PO TRIDSIATKE NEKONČÍ	43
MATEMATICKÝ POTKAN A NEVYČÍŇAJÚCI ČÍŇANKO	46
PESTROŠŤ OSUDOV	56
NEPLUJTE. KAŠLITE NA TO!	59
DAVID BECKHAM A DOJČENIE NA MOTORKE	68
MAGICKÉ MESTO YANGSHUO	80
RYŽOVÉ VÍNO A SNY V DRAČOM BRLOHU	90
TISÍCE RYŽOVÝCH KLASOV	97
ŽIADNA RUŽA NEKVITNE PO CELÝ ROK	112
RODIČOVSKÉ ZDRUŽENIE	116
BABYLON, BOHATSTVO A ŠTO VÁM NUŽNO?	121
OSTROV SHAMIAN	128
RANNÝ ČAJ S HOLIDAYOM	131
ZDVORILOSŤ V ČÍNE A LOGIKA V PROTISMERE	138
VIANOČNÁ VEČERA SO ŠTUDENTMI	141
DYMIACI TAXÍK A AKO SA SKÁČE DO PIESKU	150
ČÍNA MYSLÍ VEĽKOLEPO	154
ŠŤASTNÝ KOZÍ ROK	157

NEPÁLSKY SEN	160
PREDNÁŠKA O PLODENÍ DETÍ V KÁTHMANDU	163
VALENTÍNSKA CESTA DO POKHARY.....	174
PAGODA MIERU A „NIN ČE“ BABKA	178
NECH MIER A LÁSKA NIKDY NESKONČIA.....	183
DEDINKA GHOREPANI A BYVOL V PAHREBE	192
ZÁZRAK ZRODENIA NOVÉHO DŇA.....	198
POHLAD DO TVÁRE STVORITEĽA.....	203
NEPÁLSKY EPILÓG: VŽDY PRÍDE AJ BEZOBLAČNÝ DEŇ	210
S MATEMATIKOU OKOLO SVETA – I NA FILIPÍNY.....	215
SKÚŠKY ROVNOVÁHY	218
BORACAY A SEDEMDESIAT MODRÝCH ODTIEŇOV RAJA	225
KIKIRIKÍ SPOZA BAMBUSOVEJ STENY.....	229
SLUŽOBNÁ CESTA DO MESTEČKA SUZHOU	234
DOBRODRUŽSTVO SIEDMICH JEDÁKOV	240
VOŇAVÝ ZÁLIV HONGKONGU A USADLOSŤ STANLEY	256
POKAZENÝ TELEFÓN A PÍSOMKA POD STROMOM	265
POPOLUDNIE S YANOM A SMAŽENÉ HŮSENIČKY.....	273
PES NA TANIERI A DOMČEK Z KARÁT.....	276
PROMOČNÝ VEČIEROK, KONCE A ZAČIATKY	281
我是数学老师 Wǒ shì shùxué lǎoshī	284
Fotopríloha.....	290
Zoznam použitých zdrojov.....	333
O autorovi.....	334

Poznámka autora

Táto kniha neopisuje Čínu všeobecne. Na to, aby taká kniha vznikla, by bol potrebný oveľa dlhší čas a pobyt vo viacerých častiach tejto krajiny, ktorá je nesmierne rozsiahla a rozmanitá. Tak ako kontinent Európy nemožno popísať pobytom v jednej z jej krajín – byť ním Slovensko, Španielsko, Srbsko či Estónsko – rovnako to vďaka rozdielom medzi jednotlivými provinciami nie je možné ani v obrovskej Číne. No zároveň takisto ako v prípade rôznorodosti a rozdielov v kultúrach európskych krajín, aj v prípade rozmanitosti čínskych provincií sú tieto menšie administratívne celky spájané hlavnými spoločnými myšlienkami, civilizačnými prvkami alebo aspoň ich kolískou. A to i napriek rozmanitosti jazykov, dialektov či pohľadov na svet.

Z tohto dôvodu nemá vami práve otvorená kniha za cieľ opísať do hĺbky čínsku kultúru, históriu či krajinu. Práve naopak. Je len jednoduchým cestopisom učiteľa matematiky, ktorý opisuje svoj prvý rok v Číne a svoju skúsenosť s jeho tamojšími študentmi, ich výchovou, myslením, prístupom k životu, ambíciami, vytrvalosťou a túžbou uspieť, porovnávajúc ich so študentmi z iných krajín, kde doposiaľ pôsobil. Je to príbeh o živote s ľuďmi v jednom z mnohých regiónov tejto obrovskej a rozmanitej krajiny na ešte väčšej a rozmanitejšej planéte Zem. Príbeh, ktorý bol obohatený o návštevy viacerých regiónov ríše strediu či putovania s batohom naprieč niektorými susednými krajinami. A hoci mená študentov spomínaných v knihe boli zmenené, príbehy sú skutočné.

Kniha zachytáva myšlienky, pozorovania, zážitky jedného človeka z miliárd – zhodou okolností vášnivého učiteľa, pre ktorého sa matematika stala spôsobom života, prostriedkom komunikácie a nachádzania zmyslu bytia. Učiteľa, ktorý je s ňou zžitý a aj prostredníctvom nej hľadá dôvody existencie a esenciu Pravdy. Učiteľa, ktorý sa na svet pozerá otvorenými očami srdca a s Láskou, pretože verí, že tento spôsob patrí k tým najefektívnejším k vytvoreniu prostredia naplneného porozumením, pokojom, vzájomným rešpektom, čím chce prispieť ku kreovaniu lepšieho sveta pre všetkých navôkol.

Šanca, že sa mu to nepodarí bude z pohľadu matematiky existovať vždy, no pokus o elimináciu tejto možnosti za to jednoznačne stojí.

Ide o pohľad na časť duše Číny cez ľudské príbehy, ktoré boli so mnou zdieľané, keď ma vánok života zavial do tejto krajiny. Ja som len poctivo spracoval prežívané momenty. Momenty vo veľkej miere obohacujúce môjho ducha. Scenár príbehov bol pripravený samotným Životom a je plný požehnaní, ktoré sa mi denne dostávajú nielen cez maličkosti všedných dní, ale i skrz komunikáciu s mládežou po celom svete.

V každom prípade verím, že všetko je v rukách Boha, ktorý sa na svoje Stvorenie pozerá z nadhľadu a s nadhľadom; niekedy zaplače, inokedy sa radostne usmieva, no všetko spravuje pre nejaký dôvod. Podľa mojich skromných skúseností totiž všetko so všetkým súvisí – ako v matematike, tak i v živote. A je len na nás, či tieto prepojenia objavíme, pokúsime sa im porozumieť, a tým posunieme svoje Poznanie na vyššiu úroveň.

Prajem vám krásne chvíle. Nech každé ráno prináša nádej nielen na krajšie zajtrajšky, ale hlavne zmysluplné a Láskou presiaknuté prítomné chvíle našich Životov...

Richard

„Každý má právo na vzdelanie. Vzdelanie má smerovať k plnému rozvoju ľudskej osobnosti a k posilneniu úcty k ľudským právam a základným slobodám. Má napomáhať k vzájomnému porozumeniu, znášanlivosti a priateľstvu medzi všetkými národmi a rasovými aj náboženskými skupinami, ako aj k rozvoju činnosti Organizácie spojených národov pre zachovanie mieru.“

(z článku 26 Všeobecnej deklarácie ľudských práv)

GOOD-BYE, DUBAJ

Moje posledné tri dni v Arábii boli naplnené dojednáváním sa s byrokraciou, stresom zo sťahovania a očakávaním, čo bude nasledovať. Získanie zálohy z dubajských elektrární a vodární napokon nebolo v porovnaní s mojimi obavami až také hrozné, aj keď som stále nepochopil, že ak sa dá všetko urobiť online – od žiadosti o odpojenie po poslednú faktúru a vrátenie zálohy cez účet v SAE – prečo musí človek zaplatiť zostávajúci účet osobne, hoc by si ho mohli stiahnuť zo zálohy. No po roku skúseností som akúkoľvek snahu o objavenie logického zdôvodnenia zavrhol skôr, ako ma takáto snaha popadla.

Posledné dva dni v Dubaji som strávil bez elektriny, a tým pádom aj bez klimatizácie, pretože na získanie zálohy späť bolo treba odhlásiť odber niekoľko dní vopred. Voda však tiekla a telefón sa dal nabíjať na chodbe, odkiaľ mi do izby prúdil chladný vzduch. Všetok riad, príbory, poháriky a zvyšné deky či konzervy a koreniny s ostatnými maličkosťami, ktoré mi bolo ľúto vyhodiť, si prišli zobrať traja Indovia a Pakistanci z charitatívnej organizácie. Priznávam, že pomenovanie „charitatívna organizácia“ znie v Dubaji trochu paradoxne, ale každá drobnosť si môže nájsť svojho nového majiteľa v ubytovniach pre ťažko pracujúcich robotníkov. A mňa tešilo, že som nemusel taniere vyhodiť kdesi dole odpadovou rúrou. Takisto si zobrali aj stolík, vešiaky i všetko ostatné, a v priebehu desiatich minút bol môj byt úplne prázdny ako myšou vyhryzený peceň chleba. Iba kufre stojace v kúte naznačovali, že tam, kde sa niečo končí, sa zas niečo nové začína.

Večer som strávil v parku pri fontáne a v Dubai Malle. V nákupnom streisku bolo príjemne chladno – a hlavne tam bol prístup k internetu. Na stránke aeroliniiek som si zakúpil lístok pre 20 kíl extra batožiny dúfajúc, že nad tým kilom-dvomi navyše mávnu rukou. Potom som si dal večeru v obľúbenej reštaurácii a premýšľal, čo ma asi čaká v nasledujúce dni.

V nedelňé ráno, v deň odchodu, som sa pomerne rýchlo vychystal a poslednýkrát sa zahľadil do diaľav Perzského zálivu z môjho dubajského domova na

41. poschodí. Farba modrého neba v diaľke splývala s iným odtieňom krištáľovo modrej vody. Ľudia sa začínali presúvať do práce a hlavnou emirátskou diaľnicou sa už hnalo zopár áut. V myslí som sa poďakoval za možnosť stráviť tu kúsok svojho života a veľa sa naučiť. Zavrel som dvere, zišiel výtahom dole s tým, že na ulici si odchytiť taxík na letisko. Kľúče od apartmánu som nechal pani správkyni na recepcii nášho mrakodrapu aj spolu s odkazom, že som márne čakal na obhliadku bytu, ktorá bola dohodnutá už mesiac vopred. Ešte na letisku mi od nej prišiel email, v ktorom sa ma pýtala, kde sú kľúče. Opýtal som sa jej, či čítala môj odkaz a či dostala moju zásielku z recepcie s kľúčami. Ona však chcela kľúče od vnútorných dverí, hoci v mojom byte iné uzamykateľné vnútorné dvere neboli. Až po tom, čo si pani konečne v systéme pozrela, aký typ bytu som si prenajímal, pochopila. Moja matematická myseľ, vtedy ešte operujúca čisto na základoch striktnej logiky, sa zatriasla, no už nevybuchla, len si ticho povzdychla.

Na letisku som nielenže doplácал za tie dve kilá batožiny, ale ešte ma zastavili aj pred pasovou kontrolou, a keďže príručná batožina bola plná kníh a váhou tiež presahovala povolený limit, musel som doplacať aj za ňu. Vždy ma prekvapuje cena za extra batožinu, ale keď už tento poplatok dosiahol takmer cenu letenky, tak ma mrzelo, že som si nerezervoval let v prvej triede. Tiež ma zamrzelo, že nikomu nenapadne, aké nespravodlivé je to pre sedemdesiatkilového človeka (ako ja), keď stodvadsaťkilový pasažier má na batožinu rovnaký limit ☺. Ale nepátram po tom, lebo to nie je jediná vec, ktorej na svete nerozumiem, a mám svoje priority.

Na sťahovaní sú pre mňa najviac nepríjemné tie batožinové záležitosti. Na smrti je najlepšie to, že sa netreba baliť ☺. Proste to utne a všetky rifle, uteráky, knihy alebo potreba skombinovať topánky s farbou nohavíc sú nepodstatné. Bol som rád, keď mi celú moju batožinu aj napriek jej vysokej cene akceptovali, ja som za ňu zaplatil a prešiel k bráne. Pri poslednej platbe som tam operoval s Koránom – darovaným mojimi študentmi, ktorý sám osebe váži asi dve kilá – v nádeji, že teta v arabskej šatke si to všimne a poskytne mi nejakú „religióznú“ zľavu. Alah ale moje prianie nevyslyšal, alebo ho nepochopil, a ja som platil cenu v plnej výške. Poučený minulými skúsenosťami, že

keď nemôžeme okolnosti zmeniť, musíme sa naučiť veci akceptovať také, aké sú, prípadne zmeniť perspektívu, z ktorej sa na danú situáciu pozeráme, som tak aj urobil. Hoc priznávam, že ten doplatok mi ešte niekoľko minút prebíjal myšlienky. Napokon sa však stratil v mysli, ktorá utíchla, a stal sa len spomienkou upadajúcou do zabudnutia. Naučil som sa totiž jednu vec: ak život niekde uberie, niekde inde zase pridá – a tým nádherne udržuje rovnováhu bytia. To, samozrejme, neplatí len pri financiách, ale vo všetkom a všade. Dokonca i v Láske.

Lietadlo sa zaradilo do dlhého radu strojov čakajúcich na odlet na rozpálenej dráhe dubajského letiska. Za oknom sa vlnil horúci vzduch letného dňa a vo mne zas zvláštny mix pokoja i napätia. Rovnováha. Motory sa rozhučali, lietadlo sa rozbehlo po odletovej dráhe a zdvihlo svoju špičku k šírym nebesám. Pod nami sa rozprestrela oranžovo-modrá paleta farieb zlatistého piesku rozpálenej púšte a chladivo modrých vôd Perzského zálivu. Ja som bol definitívne na ďalšej ceste svojej púte s matematikou okolo sveta – do môjho nového domova, do Číny.

MOZAIKA UČITEĽSKEJ PÚTE

Po takmer osemhodinovom lete som pristával v južnej Číne, v provincii Guangdong, v delte Perlovej rieky, v meste Guangzhou. Po imigračnej prehliadke som si vyzdvihol batožinu dúfajúc, že mi všetky tie matematické knihy a darovaný Korán nepreclia, lebo to by sa mi už rozdýchavalo ťažšie ako pekin-ský smog. Pri východe na mňa čakal Roland, dvadsaťosemročný čínsky mladík z personálneho oddelenia môjho nového inštitútu, ktorého pracovné nasadenie bolo v hlbokom kontraste s akýmkoľvek oddelením ktorejkoľvek inštitúcie krajiny, z ktorej som sa momentálne presťahoval. A toto zistenie bolo spočiatku príjemným osviežením.

Roland bol prvý, koho som stretol, a počas prvého týždňa mal s nami, novými učiteľmi, veľa intenzívnych stretnutí. Bolo zaujímavé s ním komunikovať a napriek tomu, že nikdy nežil v zahraničí, mal veľmi otvorenú myseľ – nepochybne aj vďaka tomu, že prichádza do kontaktu s mnohými ľuďmi odinakiaľ. A ja som sa zase veľa dozvedel od neho. Nikdy som sa napríklad špeciálne nezamýšľal nad pravidlom jedného dieťaťa v Číne. Javilo sa mi ako logické vyvrcholenie nárastu populácie v poslednom storočí, keďže tá sa z približne 500 miliónov vyšplhala za posledných šesťdesiat rokov na takmer 1,3 miliardy. No až bezprostredný kontakt s ľuďmi, ktorí sú priamo či nepriamo týmto pravidlom ovplyvňovaní, ma prinútil pýtať sa viac a zamyslieť sa nad jeho príčinami či dôsledkami.

Napriek zavedenému pravidlu sa práve v provincii Guangdong, kde momentálne žijem, dočkali v roku 2014 výnimky: v prípade, že aspoň jeden z partnerov nemal súrodenca, a teda bol jedináčik, mohli sa pokúsiť v ten rok splodiť druhé dieťa bez udelenia pokuty. Podobne sa zachoval aj Šanghaj, ktorý tvrdí, že jeho populácia starne rýchlejšie, v dôsledku čoho môže mať o pár dekád problém s dostatkom pracovnej sily. Najľudnatejšia krajina sveta by tak mohla byť pri súčasnom trende o pár rokov predbehnutá Indiou. Práve vďaka posledným dekadám plánovaného rodičovstva bolo v Číne o 400 miliónov menej pôrodov, hoci ich množstvo je ročne stále vysoké – asi osem miliónov bábätiok.

